

[Øllgaard]

hov, fordi det rent økonomisk klarer sig udmærket for ikke at sige glimrende».

Heldigvis er der da nogle landmænd, der endnu klarer sig nogenlunde, set i forhold til størstedelen af landmændene, men betegnelserne »udmærket« og »glimrende« er der desværre ikke belæg for. SF har da heller ikke nogetsteds i forslaget eller i bemærkningerne søgt at dokumentere den situationsvurdering, der ligger i de citerede ord. Hvis SF havde anført faktiske tal til belysning af de aktuelle økonomiske tilstande i landbruget, ja, så ville billedet være blevet et andet. De triste tal for landbrugets tilstand står som bekendt at læse mange, mange forskellige steder.

Kendsgerningen er den, at efter at omkostninger og afskrivninger var dækket, var der i 1980 2,4 mia. kr. til fordeling blandt landmændene mod 6,2 mia. kr. i 1978. Det er det, der i gennemsnitstal pr. landmand betyder, at en indkomst på 52.000 kr. i 1978 går ned til det helt utilstrækkelige 21.000 kr. i snit i 1980. Disse faktiske økonomiske tal står at læse utallige steder.

Det er også utallige gange dokumenteret, at forklaringen på disse lave indkomster dels er landbrugets ugunstige bytteforhold med en stadig stigende gældsstiftelse til følge, dels er den stigende rentebyrde, forklaret af stigende rentesatser og stigende gældsposter i forening.

Når det nu er så grundigt dokumenteret, at det er bytteforholdet, gældsforøgelsen og rentesatserne, der er årsag til krisen, ja, så er det på fjernelse af disse årsager, kræfterne skal sættes ind, og ikke på sager, som i den forbindelse egentlig er uvedkommende manøvrer, nemlig jordbrugerfond, økologisk landbrug, produktionskollektiver, overgang til andelsbrug m.v.

Man kan i øvrigt i høj grad spørge: hvor tillokkende er de andelsbrug, der allerede er anlagt og er i gang? Jeg skal tilføje, at vi ved mange lejligheder har erklæret, at vi er ikke imod andelsbrug, vi mener bare ikke, at konstruktionen med andelsbrug er løsningen på landbrugets krise.

Det fremgår ganske klart af SFs forslag, at SF direkte ønsker at bruge landbrugskrisen til ideologiske fremstød og drastiske samfundsreformer. Det er på en måde prisværdigt, at SF går så åbenlyst til værks, bl.a. fordi SF herved kaster et ganske nyttigt lys over

visse andre partiers mere slørede politiske forsøg af lignende karakter. Jeg tænker naturligvis på diverse forslag om jordbankkonstruktioner, jordrentelån, anpartsmodeller m.v.

I venstre ønsker vi ikke at være med til at ødelægge hverken selvejeformen eller vort traditionelle finansieringssystem i anledning af landbrugskrisen, for det er og bliver ikke her, årsagerne til de aktuelle problemer ligger. Vi har efterhånden temmelig mange gange fremsat vore forslag til den landbrugspolitik, som kan vende udviklingen. Heldigvis lader det da også til, at vore tanker og forslag langsomt – men alt for langsomt – vinder mere gehør i kredse, som i modsætning til SF analyserer situationen realistisk. Vi håber, at dette stigende gehør inden alt for længe må omsætte sig i handling, i en udmøntning af oppositionens forslag til landbrugspolitik. Vi tror mere og mere klart, at det er i disse oppositionsforslag, de rette løsninger ligger.

Gade (SF):

Når vi i SF har kaldt vort forslag for et forslag til en solidarisk landbrugspolitik, er det bl.a. for at sige noget om, hvordan vi opfatter de forslag, der er kommet fra højre side i salen, som netop ikke er solidariske. Man har kaldt dem dynamiske, eller hvad man nu har fundet på at kalde dem, men de har ikke været solidariske. De har ikke været solidariske med de grupper, som netop nu har brug for solidaritet for at komme ud af krisen, for at kunne få gang i produktionen og kunne fortsætte produktionen. Jeg er i den situation, at jeg kan citere fra en leder i Børsen:

»De animalske producenter, der virkelig skal løbe hurtigt for at få et udkomme, har ofte interesser stik modsat det store, kornproducerende landbrug, der for længst har opgivet mælken og kødet på grund af pris- og lønudviklingen.«

Det er jo realiteten i landbruget. Højresidens forslag bygger på, at der ikke er disse modsætninger i landbruget. Derfor bliver de løsninger asociale og usolidariske over for dem, der har brug for solidaritet.

Den solidaritet, der er brug for, er en solidaritet med det landbrug, der nu skal have stillet økonomiske midler til rådighed.